

Dienst / Sector: SE/O&J
Registratienummer: 184151

Hengelo,
Raadsvergadering d.d. 29 januari 2008
Agendanummer: D7
Portefeuillehouder: Oude Alink

Onderwerp: kadernota spelen

WIJ STELLEN U VOOR:

De kadernota Spelen vast te stellen.

OVERWEGINGEN:

Aanleiding:

Het vaststellen van de kadernota spelen is om een aantal redenen noodzakelijk. Er bestaat een enorme druk op het stedelijk grondgebruik: wonen, werken, verkeer, parkeren, recreatie en spelen zijn in een voortdurende concurrentiepositie gewikkeld. De belangen van kinderen moeten worden afgewogen tegen andere – veelal financieel/economische – belangen. Daarnaast is er behoefte aan normen en criteria voor de aanleg van speel- en ontmoetingsplekken. De nota speelgelegenheden uit 1978 was tot op heden de leidraad voor het speelbeleid. In de afgelopen jaren zijn er diverse aanvullingen en uitbreidingen op het speelgebied geweest, bijvoorbeeld verscherpte regelgeving en de inhaalslag Spelen uit 2003. De nieuwe kadernota spelen is een actualisatie van het oude speelbeleid, aangevuld met en aangepast naar recente beleidsontwikkelingen.

In de kadernota worden de hoofdlijnen, algemene uitgangspunten, doelstellingen en beleidsaanbevelingen op het gebied van spelen vastgelegd. In deze kadernota wordt niet ingegaan op de specifieke speelplekken per wijk; de concrete invulling van speelplekken vindt plaats in projectplannen voor het (her)inrichten van nieuwe gebieden, wijkplannen en uitvoeringsplannen. Hierbij speelt het communicatie- en participatietraject met gebruikers, bewoners en andere betrokkenen een belangrijke rol.

De concept kadernota is eind juni door het college van B&W voor inspraak vrijgegeven. De inspraakreacties zijn verwerkt en de definitieve kadernota is nu gereed. Het voorstel aan de gemeenteraad is dan ook om akkoord te gaan met deze kadernota.

Korte inhoud:

Belang van spelen

Spelen en elkaar ontmoeten in de openbare ruimte is van groot belang voor kinderen en jongeren, maar ook voor hun ouders en de omgeving. Naast de specifieke functie van spelen voor de fysieke, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren, zijn speelruimte en speelvoorzieningen erg belangrijk voor de leefbaarheid van de woon- en leefomgeving. Spelen is essentieel voor kinderen en jongeren om zichzelf te kunnen ontplooiën en zich te kunnen ontwikkelen tot evenwichtige volwassenen en betrokken en verantwoordelijke buurtbewoners.

Uitgangspunten

Alle kinderen hebben hetzelfde recht om op te groeien in een omgeving waar ze veilig buiten kunnen spelen. Dit staat in het VN-verdrag "rechten voor het kind". Het algemene uitgangspunt is, dat de jeugd de gehele openbare ruimte als informele speelruimte kan gebruiken om te spelen en elkaar te ontmoeten. Niet alle speelplekken hoeven namelijk te worden voorzien van speeltoestellen. Voldoende ruimte, hoogteverschillen, beplanting en inrichting geven vaak al voldoende spelaanleiding. Waar geen of onvoldoende (goede) speelruimte is, neemt de hoeveelheid tijd die kinderen buiten spelen af. Als reactie op deze ontwikkelingen worden *formele* speelplekken aangelegd: openbaar en vrij toegankelijk gebied in de buitenruimte die bewust voor spelen is ingericht.

In de kadernota Spelen staan uitgangspunten, die bij de realisatie of aanpassing van (in)formele speelplekken dienen te worden gehanteerd. Zo wordt er ingegaan op de variatie in doelgroepen en inrichting, een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid, spreiding en veiligheid. Daarnaast wordt ingegaan op het organiseren van activiteiten en het multifunctioneel gebruik van ruimten.

Het realiseren van voldoende speelplekken is belangrijk, maar het beheer van deze speelplekken is minstens zo belangrijk. Bij de uitgangspunten van beheer wordt o.a. ingegaan op de wettelijke normen, inspectie en registratie, onderhoud en handhaving.

Ook wordt aandacht besteed aan communicatie en participatie. Het moet voor burgers (kinderen, jongeren, ouders, maar ook omwonenden en buurtbewoners) duidelijk zijn hoe en waarom bepaalde beslissingen worden genomen en in welke mate betrokkenen daarom invloed (kunnen) hebben. Dit vraagt om goede en toegespitste informatie binnen het speelruimtebeleid naar de verschillende doelgroepen toe. Er zal een informatiebrochure gemaakt worden, waarin het gemeentelijke beleid over speelruimte uiteen wordt gezet en waarin is aangegeven wat het participatie- en communicatieniveau is dat bij bepaalde zaken wordt gehanteerd.

Tenslotte zijn de beschikbare financiën een belangrijk aandachtspunt. Voldoende (financiële) ruimte om te spelen en duurzame speelvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan de economische waarde van een wijk. Hierbij gaat het om (eenmalige) kosten om een nieuwe plek in te richten en de (structurele) kosten van beheer en onderhoud. We willen het speelbeleid op een hoger kwaliteitsniveau brengen. In de kadernota 2009-2012 zal een financieel voorstel gedaan worden om het gewenste ambitieniveau te kunnen realiseren. Het is dan aan de gemeenteraad om te bepalen welk ambitieniveau zij wil realiseren.

Visie

Kinderen en jongeren zijn volwaardige medegebruikers van de openbare ruimte en hebben recht op een plek in de wijk. De woonomgeving dient bespeelbaar te zijn en hier wordt rekening mee gehouden bij de planontwikkeling en inrichting van de openbare ruimte. Daarover wordt van de volwassen bewoners en verkeersdeelnemers een voortdurende aandacht en tolerantie gevraagd.

Doelstelling

De gemeente Hengelo stelt zich ten doel om voldoende en een evenwichtig gespreid patroon van speelplekken te realiseren dat aansluit op de behoefte van de verschillende doelgroepen die er gebruik van maken en stelt daarvoor de benodigde middelen beschikbaar.

Om voldoende speelruimte voor kinderen te kunnen (blijven) creëren, streeft de gemeente er naar om minimaal 3% van haar grondgebied (dat bedoeld is als woongebied) bij de ontwikkeling van nieuwe wijken in te richten als formele speelruimte.

Voor bestaande wijken geldt als uitgangspunt een "standstill": de huidige formele speelruimte mag niet verminderen en zal – zodra dat mogelijk is – worden vergroot tot een speelareaal van 3%. Bij de realisering van de doelstelling worden de uitgangspunten zoals verwoord in de kadernota Spelen gehanteerd.

Aanbevelingen

In de kadernota worden een aantal aanbevelingen gedaan voor de korte, middellange en lange termijn. Een van de aanbevelingen voor de korte termijn is het actualiseren van de informatiebrochure over het speelbeleid. Daarbij dient specifieke aandacht te worden besteed aan het betrekken van omwonenden bij de (her)plaatsing van speeltoestellen. Daarnaast wordt aanbevolen om bij elke Nota van Uitgangspunten een aparte paragraaf over Spelen op te nemen.

Een voorbeeld van een aanbeveling voor de middellange termijn is dat binnen de bestemmingsplannen en bij uitgifte van nieuwe woonkavels duidelijker wordt aangegeven dat er binnen bepaalde bestemmingen gespeeld mag worden en dat er mogelijk ook speelvoorzieningen zullen worden aangelegd. Dit kunnen zowel speelvoorzieningen voor kinderen als voor jongeren zijn. Een andere aanbeveling is dat er meer aandacht is voor 'avontuurlijk spelen'.

Als lange termijn aanbeveling is opgenomen, dat er een onderling netwerk van verbindingspaden tussen de verschillende speelplekken zou moeten komen, zodat kinderen gemakkelijk en veilig van de ene naar de andere speelplek kunnen lopen of fietsen.

Inspraak

De kadernota spelen is een produkt van interactieve beleidsontwikkeling. Via een internetpanel over (speel)voorzieningen in 2006, de leefbaarheids- en veiligheidsenquêtes en via diverse wijkplannen zijn kinderen, jongeren en volwassenen bevraagd over het speelbeleid en de speelvoorzieningen in hun omgeving.

De kadernota is in nauw overleg tussen de 'sociale' en 'fysieke' beleidsmedewerkers tot stand gekomen. De kadernota is - onder andere via de miniconferentie Jeugd van april 2007 en het Trefpunt van juni 2007 - gecommuniceerd met de beleidsterreinen Wijkzaken, Sport, Groen, Water, Stedebouw, Verkeer en met een aantal projectleiders. Daarnaast is de concept kadernota besproken in het programma-overleg 1.

Tenslotte heeft het college van B&W de concept kadernota Spelen van eind juni tot 1 september 2007 vrijgegeven voor discussie en overleg; deze lag ter inspraak in de gemeentewinkel.

Er is één externe inspraakreactie gekomen en enkele interne opmerkingen en aanvullingen. Deze opmerkingen zijn verwerkt in de uiteindelijke kadernota Spelen die nu voor u ligt.

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,